

SLOVENSKI NAROD

Iznaj vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.- Rokopis se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Škafarjeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Za poglobitev gospodarskih stikov:

Gospodarski položaj Jugoslavije

Zanimivo predavanje guvernerja naše Narodne banke dr. Radosavljevića v Pragi — Devizne težkoče ovirajo izmenjava blaga — Potreba tesnejšega sodelovanja med državami Male antante

V torek je predaval v Pragi na povabilo češkoslovaških gospodarskih korporacij guverner naše Narodne banke dr. Milan Radosavljević o našem gospodarstvu. Uvodoma je omenil, da se je odigrala v 19. stoletju v času industrijske revolucije, ko se je proizvodnja zapadnih držav izpopolnjevala, v mejah sedanje Jugoslavije šele narodna revolucija. Tudi izven srbski kraji so stopili v narodno skupnost izprani po vojni in sovražni okupaciji. Da se je posrečilo Jugoslaviji razmeroma hitro ustvariti enotno celoto z modernim narodnim gospodarstvom, se je treba zahvaliti njenim izredno ugodnim gospodarskim pogojem.

Produkcija Jugoslavije

Poljedelska proizvodnja Jugoslavije je zelo različna, veliko je bogastvo gozdov, neizčrpna ležišča premoga, železne rude, medu, svinca, kromovih rud, bauxita ter zlatih in srebrnih rud. Dolga obala veže Jugoslavijo z vsem svetom. Toda ugoden gospodarski razvoj je presekala svetovna gospodarska kriza. V zadnjih 10 letih so se temeljito izpremenili gospodarski odnosi Jugoslavije do inozemstva. Vir težav jugoslovenskega gospodarstva je zlasti konkurenca prekomorskih držav pri izvozu poljskih pridelkov na svetovni tržnici. Jugoslavijo so zadelo prizadevanja industrijskih držav glede povzdige lastnega poljedelstva.

Zunanja trgovina

Jugoslavija je izdala svojo carinsko tarifo leta 1925 in od takrat je bistveno ni izpremenila. Z nakupi v inozemstvu se je zmanjšal padec kupne moči jugoslovenskega prebivalstva in čim se bodo razmere zboljšale, se bo dvignila tudi izvoz. Nasprotno so pa poljedelske carine drugih držav ustavile izvoz jugoslovenskih pridelkov. Obseg jugoslovenske zunanje trgovine je bil lani za polovico manjši od leta 1929. Pri tem trpi Jugoslavija kot agrarna država mnogo bolj, nego industrijske države, kajti nazadovanje izvoza silno pritiska na domače cene, ki padajo mnogo bolj, nego bi to odgovarjalo nazadovanju izvoza po količini. Položaj bi bil še težji, da se ni Jugoslaviji posrečilo, začeti s letom 1931, zaščititi se pred prekomorsko konkurenco s preferenčnimi pogodbami. Prva država, ki je šla pri tem Jugoslaviji na roke, je bila Češkoslovaška.

Finančni položaj

Učinki neugodnega razvoja gospodarskih stikov z inozemstvom so se poznali zlasti na denarni in kreditni organizaciji. V trenutku, ko je bil dinar stabiliziran tudi z zakonom, namreč v maju 1931, je izbruhnila v Evropi finančna kriza, ki je povzročila tudi velike izgube zalog jugoslovenske Narodne banke. V avgustu 1932 je bil uveden premijski prim v višini 28,5%, kar je enako razvrednotenju dinarja za 23%. Domača kupna moč dinarja je pa še vedno znatno večja, nego je bila pred premijskim primom. Da ohrani valuto, je vodila Jugoslavija zadnja leta politiko najstrožjega varčevanja. Narodna banka pa zelo strogo kreditno politiko.

Kliringi

Kliringi so povzročili samo nova razočaranja in nove težave. Trgovska bilanca se je zadnjih letih zaključila z znatnimi deficiti zlasti napram državam, s katerimi ni bilo kliringa, tako da je bilo treba primanjkljaj plačati z devizami. S kliringskimi državami je Jugoslavija visoko aktivna, toda ti prebitki so silno neugodni. To je značilno zlasti za razvoj trgovine z Nemčijo. Jugoslavija ni nikoli vodila politike gospodarske zapore in čeprav je zadeval njen izvoz na vedno večje ovire, je bil uvoz v Jugoslavijo vedno povsem svoboden. Razmere so se pa izpremenile, ko je bilo po sankcijah konec trgovine z Italijo in ko je jugoslovenski izvoz z Nemčijo znatno narastel. Nastajajo znatni zamrznjeni preostanki ki jih je mogoče poravnati samo z blagom. Treba je bilo prilagoditi se novim razmeram trgovske politike. Najprej je bilo treba zagotoviti likvidnost kliringskih terjatev s povečanjem uvoza in ustvariti ravnotežje v izmenjavi blaga v omejitvo uvoza iz držav, s katerimi ni bilo kliringa ali s povečanjem izvoza v te države.

Uvoz gotovih vrst blaga bo v bodoče odvisen od predhodnega dovoljenja Narodne banke. Namen tega ukrepa je kriti oni del jugoslovenskega izvoza ki nima protivrednosti v jugoslovenskem uvozu, zlasti iz onih držav, napram katerim je Jugoslavija aktivna ali s katerimi se je obneel kliring

Gospodarska samoobramba

Dr. Radosavljević je dalje izjavil, da do te izpremembe ni prišlo v interesu trgovskih stikov z Nemčijo, temveč, da je bil to

korak samoobrambe, narekovan po ozirih na narodno valuto. Popolni kliring z Nemčijo je bil nadomeščen z neke vrste privatnim kliringom ki naj onemogoči stekanje zamrznjenih ostankov. Kliringski čeki, čijih tečaj je 20% pod berlinski tečajem, naj vzdržujejo izmenjavo blaga med prizadetimi državami. Ta preokret trgovske politike se pa ne nanaša na trgovske stike z državami Male antante, kajti kliring z njimi se je obneel. Narodne banke si prizadevajo, da bi postal kliring še prožnejši in da bi se izmenjava blaga povečala. V 16 letih se je zaključila jugoslovenska trgovinska bilanca s Češkoslovaško s 8 milijardami Din pasiv. Zdej je nastal ugoden trenutek, ko bi lahko Češkoslovaška porabila svoje prebitke v Jugoslaviji za to da odpomore pomanjkanju kapitala. Ne sme se pa zgoditi to, da bi se ustvarila umetna industrija, temveč, da se pomaga Jugoslaviji izkoriščati naravna bogastva ter dvigniti finančno in plačilno moč s povečanim pridobivanjem mavstrijških in rovin. Brez povečanja izvoza se ne more povečati uvoz, ker bi se sicer nabirali pri kliringu s Češkoslovaško zamrznjeni preostanki. Češkoslovaška si resno prizadeva povečati svoj uvoz iz Jugoslavije in Rumunije. Izdelan je bil načrt povečanja uvoza iz teh držav leta 1935, za 5%, kar se je tudi zgodilo. Izmenjava blaga med našima državama se pa lahko razvije samo do gotove višine, ne nad njo. Če bo Češkoslovaška za-

sejala več pšenice bo težko kupovala del jugoslovenskega izvoznega prebitka žita.

Sodelovanje podunavskih držav

Pri tesnejšem gospodarskem sodelovanju podunavskih držav bi se dalo znatno zboljšati njihove gospodarske razmere. Z ustanovitvijo velike formacije v Podunavju bi se odprle nove in velike možnosti gospodarskega razvoja, povečanje blagostanja in ohranitev miru. Govornik ne dvomi, da se bodo kmalu uresničili pogoji za ustanovitev gospodarskega bloka v Podunavju, toda ne naenkrat. Zato ne smemo zanemarjati gospodarske izpopolnitve Male antante. Zdrava gospodarska Mala antanta bo silno privlačna, služila bo lahko za bazo gospodarskega zblizanja podunavskih držav. Zboljšanje gospodarskih razmer, zadnje čase vedno očitnejše prinese nove potrebe nove delavne možnosti. Stalni in znatni porast pretalstva prinaša povečanje konzuma ter zahteva povečanje in izpopolnitev naših produkcijskih sredstev. Moramo pa čim bolj zboljšati pogoje izmenjave blaga med svojimi državami. Naša gospodarska politika mora biti prilagoden interesom vedno tesnejšega sodelovanja. Tako bomo tudi najboljše pripomogli k uresničenju velike ideje gospodarskega zblizanja vseh podunavskih držav.

Poljski tisk o obisku Becka

Obisk poljskega zunanjega ministra v Beogradu ni samo vpljudnostnega značaja

Varšava, 28. maja. AA. Konservativni »Čas« piše: Obisk g. Becka ima poleg vpljudnostnega značaja še mnogo drugih pomenov, ker daje priliko Becku, da lahko z jugoslovenskimi državni razmotri celo vrsto mednarodnih problemov, ki interirajo obe državi. Dejansko vežejo Jugoslavijo in Poljsko številni interesi, isti pogledi na problem DN in skupna želja za mir. Zato je nalezeta poljska politika v Jugoslaviji na popolno razumevanje kakor tudi obratno. Zanimanje, s katerim spremlja Poljska jugoslovensko politiko, je popolnoma razumljivo zaradi važne vloge, ki jo igra Jugoslavija v srednji Evropi in posebno v pod-

navskem bazenu, ki posebno zanima tudi Poljsko. Med Jugoslavijo in Poljsko ni ničesar, kar bi moglo motiti odnose med obema državama. Nasprotno obe državi vežejo vezi, ki niso od včeraj. Na temelju prijateljstva in vzajemnosti se med obema narodoma razvija sodelovanje, ki se bo z obiskom poljskega zunanjega ministra še ojačilo.

Katoliški list »Mali odjek« piše, da oba naroda pripisujeta veliko važnost jačanju odnosov med Jugoslavijo in Poljsko. Jugoslavija in Poljska imata iste spomine na borbo za neodvisnost in tudi enako razumevata glavne evropske probleme.

Starhembergov štab se preseli v Linz

Heimwehr se hoče odtegniti neposredni kontroli vlade

Dunaj, 28. maja. AA. Zvezni podkanclar Baar Bahrenfels je imenoval za svojega pomočnika kot poveljnika milice generala v p. Franca Puchmayerja. Pod predsedstvom kneza Starhemberga se je vršila večeraj konferenca zastopnikov pokrajinskih organizacij Heimatschutz. Starhemberg je sklenil, da premesti štab organizacije v Linz na Gornjem Avstrijskem. Za načelnika štaba organizacije je imenoval Weninger, ki je doslej poveljnik Heimatschutz na Gornjem Avstrijskem. Na ta način bo imel knez Starhemberg dva namestnika in sicer Weningerja in Baar — Bahrenfelsa. Sedež organizacije bo še nadalje na Dunaju. Vse to se je zgodilo zato, ker se hoče vodstvo Heimwehra umakniti z Dunaja. Na Dunaju bodo ostali samo manjši oddelki Heimatschutz.

Bodoča francoska vlada?

Domnevna lista Blumove vlade — Tudi ženske bodo sodelovale

Pariz, 26. maja. r. V socialističnih krogih so sličili izjavili novinarjem, da bo nova francoska vlada sestavljena takole: Ministrski predsednik Leon Blum; državni podtajnik v predsedništvu vlade Spinasse (socialist); podpredsednik vlade in vojni minister Daladier (rad.); finančni minister Auriol (socialist); zunanji minister Yvon Delbos (rad.); kmetijski minister Monnet (socialist); javna dela Lebas (socialist); minister za pokojnine Riviere (socialist); letalsvo Cot (rad.); notranje zadeve Salengro (socialist); kolonije Sanpietri (rad.). Razen tega bosta imenovana za državna podtajnika De Tassan in Vienot.

Hči gospe Curie, svetovno voditeljice inštituta za preiskovanje radija, ki je poročena s kemikom prof. Joliotom, bo pritegnjena k tehničnemu sodelovanju v ministrstvu za ljudsko vzgojo, s čemer hoče Leon Blum ustreči želji poldruga milijona organiziranih žensk, ki so ga prošle po posebni delegaciji, naj jim omogoči sodelovanje pri vladnih poslih.

Leon Blum je sprejel večeraj glavnega tajnika splošne delavske zveze Jouhauxa, ki je po poldrugournem razgovoru izjavil, da sta podrobno razpravljala o splošnem položaju, posebno pa o sodelovanju strokovne zveze z bodočo vlado.

Komunistična akcija poslanske zbornice je imela večeraj pod predsedstvom Cachina sejo, o kateri je bil objavljen komunik, ki vsebuje predvsem sklep, da se naj poslanski zbornici predlože takoj po otvoritvi zasedanja predlogi za pričetek velikih javnih del, za splošno amnestijo in uporabo zakona proti ligam, kakor tudi za imenovanje parlamentarne komisije ki naj ugotovi izvor premoženja gotovih državljanov.

Pariz, 28. maja. r. Zbornična frakcija radikalne stranke, ki šteje 110 poslancev, je imela danes sejo, na kateri je bilo soglasno sklenjeno predlagati ostalim strankam narodne fronte kot skupnega kandidata za mesto predsednika zbornice Herriota.

Sestanek vladarjev Male antante

Praga, 28. maja. AA. Havas poroča: »Prager Presse« poroča, da bo predsednik republike dr. Beneš odpotoval 4. junija v Bukarešto, kjer se bo sestal z Nj. V. kraljem Karolom in Nj. Vis. knezom Pavlom.

Rojstni dan prezidenta dr. Beneša

Danes proslavlja ves češkoslovaški narod rojstni dan svojega prezidenta dr. Edvarda Beneša. Ves narod se danes hvaležno spominja velikih zaslug, ki si jih je stekel prezident dr. Beneš kot eden najtesnejših soborcev

velikega Masaryka, tvorca češkoslovaške države. Koliko spoštovanja in zaupanja goji ves češkoslovaški narod do dr. Beneša, dokazuje pač edinstveni primer, da je od vsega početka poveril vodstvo češkoslovaške zunanje politike baš njemu ter da je ostal na tem mestu skozi vso viharo dobo povojnih let vse do onega trenutka, ko mu je bilo na manifestanten način poverjeno mesto prvega češkoslovaškega državljanca in državnika.

Tudi mi Jugoslovenci imamo mnogo povoda, da se pridružimo temu narodnemu prazniku bratskega naroda ter se danes spominjamo moža, ki se je z rano ob rami z graditelji Jugoslavije boril za osvoboditev izpod tujega jarma in ki nam je stal zvesto ob strani v dneh najhujših preizkušenj ter nešteto krat s svojim ugledom in s svojim prestižom branil čast in korist ne samo svoje, nego tudi naše države in našega naroda. Zato se ob prazniku bratskega češkoslovaškega naroda pridružujemo iskrenim voščilom tudi mi ter želimo prezidentu dr. Benešu na njegovem visokem in odgovornosti polnem položaju še več uspehov, kakor jih je imel v svojem dosedanem plodonosnem delu za srečno bodočnost svojega naroda.

Mirovne ponudbe Mussolinija Angliji

Senzacionalna izjava Mussolinija o stališču Italije glede Abesinije, Društva narodov in sredozemskega pakta

Pariz, 28. maja. z. »Echo de Paris« objavlja razgovor svojega rimskega poročevalca z Mussolinijem, ki je podal zelo zanimive izjave v pogledu stališča Italije k vsem aktualnim problemom mednarodne politike. Njegove izjave tolmačijo kot nekako mirovno ponudbo Angliji. Mussolini ponuja svoje sodelovanje za rešitev evropskih problemov pod pogojem, da se obnovi streska fronta in reformira Društvo narodov.

Prvi in glavni pogoj za sodelovanje Italije, je izjavil Mussolini med drugim, pa je takojšnja ukinitve sankcij. Sankcije naj se preklicajo in ukinejo že na junjskem izrednem zasedanju sveta DN. Če se to zgodi, bo s tem stopila Italija v vrsto onih držav, ki so s svojim položajem zadovoljne.

Male države ob Sredozemskem morju se nimajo ničesar bati od Italije. Italija je odločena ohraniti svoje prijateljske pogodbe z Grčijo in Turčijo. V Albaniji je edini cilj Italije, da se zagotovi in ohrani neodvisnost Albanije. Kar se tiče obnove prijateljskih odnosov v Sredozemskem morju, Italija ne bo podvzela nikake iniciative, dokler se proti njej izvajajo sankcije.

Na vprašanje, ali namerava osnovati črnsko armado v svojih kolonijah, je Mussolini odvrnil, da ji to ni potrebno. Italija lahko mobilizira 37 letnikov in postavi pod orožje 8 milijonov vojakov. Zato ne potrebuje črnske armade ne v Evropi, ne v Afriki. Italija bo takoj odpoklicala svoje

čete iz Libije, čim umakne Anglijo svoje mornarice s Sredozemskega morja.

Zblizanje med Italijo in Anglijo je neobhodno potrebno in Mussolini je naglasil, da ne bo opustil ničesar, kar more dovesti do obnove prijateljskih odnosov z Anglijo. Pričakuje pa enako razumevanje tudi na angleški strani. Italija hoče v polni meri upoštevati gospodarske interese Anglije v Abesiniji. V okviru italijanskega imperija bo dobila Abesinija sličen položaj, kakor ga ima Indija v okviru britanskega imperija. Abesinija bo tudi še nadalje lahko imela svojega zastopnika v Društvu narodov.

Kar se tiče Avstrije, je Mussolini izjavil, da je v tem pogledu njegova politika dovolj znana in potrjena v rimskih protokolih.

Glede Društva narodov je Mussolini naglasil, da v sedanji obliki ne more več obstajati. Zato je potrebna temeljita reforma. Če pa bodo ostale sankcije v veljavi, potem bo postalo nujno vprašanje nadaljnega sodelovanja Italije v Zenevi in v tem primeru pač ne bo preostalo nič drugega, kakor da Italija izstopi iz Društva narodov. Ukinitvev sankcij pa bo pomenila splošno olajšanje in bo s tem odprta pot k stabilizaciji prilik in za tesnejše sodelovanje v Evropi.

Te izjave Mussolinija so zbudile v vseh diplomatskih krogih pravo senzacijo, ker vidijo v njih znatno popuščanje Italije napram Angliji, zlasti v pogledu Abesinije.

Sodba v procesu proti Vzajemni pomoči

Ljubljana, 28. maja. f. Pred nabitno polno dvorano je danes ob 13.30 predsednik sodnega senata dr. Brelih razglasil sodbo v senzacionalnem procesu zoper voditelje bivše zavarovalne družbe »Vzajemna pomoč«, čije afera je zbudila v javnosti toliko prahu in ki po svojem finančnem obsegu predstavlja enega največjih procesov povojne dobe. Glavna razprava, ki je trajala polne tri dni, je bila končana prejšnji teden. Z danes razglašeno sodbo so obsojeni:

Rudolf Šinkovec na leto dni in 2 meseca ječe, denarno globo 1.320 Din, v primeru neizterljivosti na nadaljnjih 22 dni zapora ter na plačilo povprečnine 500 Din. V kazni se mu všteje preiskovalni zapor od 17. februarja do 9. junija 1932.

August Ogrizek na 3 mesece in 10 dni zapora, 300 Din globo, v primeru neizterljivosti na nadaljnjih 5 dni zapora, oprošča pa se plačil povprečnine.

Jakob Zadnikar na dva mesece zapora, 600 Din globo, v primeru neizterljivosti na nadaljnjih 10 dni zapora in na plačilo povprečnine 500 Din.

Janko Poljak je bil oproščen. Prizadetih 19.000 oškodovancev se napoti na civilnopravno pot.

Zagovorniki obtožencev so vložili zoper sodbo priliz, državni tožilec pa je najavil pritožbo zaradi prenizko odmerjene kazni.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Borzna poročila.

Curih, 28. maja. Beograd 7.- Pariz 20.- London 15.-25. New York 300.625. Brusel 52.325. Milan 24.35. Madrid 42.225. Amsterdam 209.15. Berlin 124.50. Dunaj 56.25. Praga 12.82. Varšava 58.10. Bukarešta 2.50.

Manifestacija mladine za mir

Naša akademska mladina želi dostojno zastopati naš narod na mirovnem kongresu

Ljubljana, 28. maja.

Snoči je bila na univerzi v predavalnici mineraloškega inštituta lepa manifestacija naše akademske mladine za mir. Prireditelj je tem važnejša, ker so bili na nji položeni temelji za široko mirovno organizacijo pri nas ter je bil tudi storjen prvi korak slovenske mladine za udeležbo naših delegatov na velikem, mednarodnem mirovnem kongresu, ki bo avgusta v Ženevi.

Zborovanje je sklicala organizacija Dom visokoškola. Predsedovala visokoškolka C. Gosakova, ki je dejala v uvodnem govoru, da se morda zdi na prvi pogled dandanes gibanje za mir med mladino naivno, ko doživljamo zmage vojne duha nad mirovno mislijo; vendar se dandanes govori zelo mnogo o miru, tudi državni govori o njem, čeprav ne delajo zanj. Toda mladina ne namerava le govoriti, temveč hoče v resnici delati, zavedajoč se, da odločamo o vojni, če nečemo odločiti o miru.

Na dnevnem redu zborovanja je bila glavna točka poročilo delegata iz Zagreba, akademika Frankoviča o velikih, svetovni akciji mladine za mir in posebej o delu naše mladine v mirovni organizaciji. Frankovič je poročal o delu svetovnega mirovnega kongresa v Bruslju letos 29. februarja in 1. marca, ki so se ga udeležili delegati 336 velikih mladinskih kulturnih akademskih organizacij, različnih političnih struj, ki jih je pa združila vse ideja miru. Sodelovali so znameniti kulturni delavci, književniki ter intelektualci svetovnega imena. Zastopani so bili tudi emigranti iz fašističnih držav, akademiki, ki so skrivaj prekoračili mejo. Ko so jeseni akademiki iz neke države šli čez mejo, da bi organizirali veliko akcijo za mir, ko se je baš tedaj začel kršiti, je eden izmed teh resničnih junakov umrl v Alpah. Drugi je pa bil kaznovan, ko se je vrnil, kajti boriti se za mir je dandanes kaznivo.

Toda mirovna ideja je baš dandanes močnejša kakor še ni bila, kar je pokazal zlasti bruseljski kongres, čigar sad je velikopotezen program za mir. Na kongresu se je pokazalo da si mladina vsega sveta želi mir; zanj so manifestirali zastopniki Kitajske poleg zastopnika Nemčije in delegata iz Italije. Zanj so zastavili besedo tudi naši delegati, zastopniki akademske mladine iz Zagreba in Beograda. Ljubljana ni bila zastopana. Na kongresu zastopane organizacije štejejo 2 milijona mladine. Kot vodilo v borbi za mir je bil naslovljen na mladino vsega sveta apel, ki vsebuje smernice za mirovno delo. Najvažnejše zahteve so, da je treba podprati vojno industrijo ter ukiniti zasebno prodajo orožja, da je treba prirejati v vseh državah plebiscite o vojni in miru, zahtevati odločno ter dosledno stroge ukrepe (sankcije) proti vsem kršilec miru in vojnim hujškarjem. Mladina mora pridobivati za mirovno akcijo vse sile, ustanavljati mirovne organizacije, ki morajo nenehno iskati sredstva za obrambo miru.

Se važnejši bo mirovni kongres v Ženevi. Značilno je, da bodo na njem zastopane razne vse demokratične ter naprednih organizacij in skupin tudi fašistične države. Udeležili se ga bodo oficijelni zastopniki Japonske, Italije in Nemčije. Zagovarjali bo-

do politiko svojih držav ter skušali dokazovati, da njihove države streme po miru ter delajo zanj. To bo v resnici mednarodni mirovni parlament. Poročevalec je naglasil, da je nujno potrebno ustvariti enakost vseh živih, zediniti jih v mirovni misli, da bi vojna ne ustvarila enakosti — vseh mrtvih... Mladina vsega sveta mora sodelovati. Velika odgovornost pada na njo pred zgodovino in človeštvom. Zato mora biti zastopana tudi naša mladina. V Zagrebu in Beogradu sta že osnovana odbora. Zginiti se mora tudi Ljubljana, zadnji čas je. Glavni namen sestanka je organizirati odbor, ki bo sklepal o udeležbi slovenske akademske mladine v Ženevi. Namen kongresa bo nedvomno dosežen vsaj v tem, da bo mladina vsega sveta izmenjala misli. Poiskati mora praktična sredstva za obrambo miru. Navzela bo medsebojne stike, odnosno jih globila. To je začetek mogočnega svetovnega mirovne organizacije. Na kongresu bodo referati o položaju mladine v posameznih državah, razpravljali bodo o odnosih narodov do Društva narodov ter o gospodarskih vprašanjih in argumentih, ki povzročajo vojno, utemeljevali bodo mirovno misel na verskih in filozofskih osnovah itd.

Po referatu delegata iz Zagreba je prečital zastopnik Kluba primorskih akademikov odgovor naše akademske mladine Musoliniju na članek, naslovljen na mladino vsega sveta in objavljen v listu »Popolo d'Italia«.

Z odobravanjem je bil sprejet predlog, da se osnuje iniciativni odbor za mirovno organizacijo. V njem so akademiki: Flere, Ravnihar, Gosakova, Bratko, Pirnatova in zastopniki emigrantov in katoliških organizacij. Naloge odbora so: Stopiti mora v stik z vsemi kulturnimi organizacijami na naši univerzi, da se zbudi mirovno gibanje med akademsko mladino. Nadalje naj stopi v stik z vsemi mirovnimi organizacijami v Sloveniji ter naj z njimi sodeluje, prevsem z mirovno sekcijo banovinske sekcije Jug. ženske zveze. Dati mora pobudo za ustanovitev pokroviteljskega odbora za mir. V tem odboru bi naj sodelovali najuglednejši naši kulturni delavci. Pripravi mora vse potrebno za mednarodni mirovni kongres v Ženevi ter poslati nanj delegate naših akademikov. Išče naj pota in sredstva, da se zbudi široko gibanje za mir med našo mladino in narodom.

Zborovalce je pozdravila predsednica banovinske sekcije JZZ ga. M. Godekarjeva ter izrazila veselje, da se zdaj pridruže mirovno gibanju 40 milijonov žen, članice Mednarodne ženske zveze, tudi naša akademska mladina. Naše žensstvo bo z vsemi silami in z vsem srcem podpiralo akcijo mladine.

Pri živahni debati se je pokazalo, da naša akademska mladina želi dostojno zastopati na mirovnem kongresu naš narod, ki si še iz posebnih razlogov ne more želiti vojne in ki je raztrgana na tri države. — Zborovanje je bila dostojna manifestacija naše mladine za mir in delegat iz Zagreba je naglasil, da bo z veseljem sporočil tovarišem v Zagrebu in Beogradu, da je slovenska akademska mladina složna v stremelju za mir in mirovno organizacijo.

Ali je to prav?

Ježica, 28. maja

Oni dan je občinska uprava na Ježici do stavila takojšnjemu Sokolskemu društvu po mestni elektrarni izstavljeni nalog za plačilo zaostalega dolga za napeljavno elektriko v dom. Nalog nosi datum 26. II. 1936., je pa naknadno popravljen na 26. V. 1936. leto. Časno e predajo naloga glede terjatve pa je bil že tudi izdan nalog za odklopljenje toka, kar se je tudi takoj zgodilo in tako je ostal Sokolski dom brez razsvetljave.

Res je, tudi mi priznamo, da je treba dolžne obveznosti poravnati, toda, kdor pozna prilike, v katerih živitarijo danes naša podeželska društva, ta ve, kako težko je idealno delo onih posameznikov, ki tudi v najtežjih prilikah ne omagajo ter širijo pravo svetlo med naše ljudstvo. Zato smatramo, da bi tudi mestna elektrarna naša kako drugo rešitev, ne pa, da odklopi tok, brez katerega je uspešno delo v društvu nemogoče.

Ta korak vzljuča med članstvom slabo voljo in različne komentarje, kar bi vsekakor lahko izostalo. Priznamo pa, da se tega izredno veselo nasprotujejo sokolske misli. Toda ob tej priliki povemo vsem in vsakomur, da tudi to ne bo omajalo in zavrglo sokolskih vrst na njihovem pohodu, da bo to še mogoče povezovali sokolske pripadnike in jim dajati novih pobud za novo delo.

Dolg, ki ga terja mestna elektrarna, bi Sokol prav lahko poravnal, če bi mu bila občinska uprava izplačala podporo v znesku 2000 Din, katera je bila izplačavana in sprejeta že v proračunskem letu 1935-36. Zato pa na vse prošnje in urgence tega denarja ni, ker se občinska uprava izgovarja, da nima potrebnih gotovine. Mi pa vemo, da je to samo izgovor, ker ima občina naloženega v raznih denarnih zavodih cca 140.000 Din. Iz tega se vidi, da bi z malo dobre volje Sokol na Ježici že davno lahko dobil v proračunu predvideno podporo, s tem pa tudi kril obveznosti napram mestni elektrarni in tako ostal v posesti razsvetljave, kar mu je danes onemogočeno.

To smo smatrali za potrebno, da povemo našemu članstvu in vsem onim, ki danes škodljivo gledajo na naše delo.

Obveščamo vse članstvo naraščaj in dec, da se bo tudi v bodoče vršila redna teledarba, dokler ne bo vzpostavljena razsvetljava v Sokolskem domu. Zdravo!

Dr. Gvido Debelak pred sodiščem

Obpravna v dveh avtomobilskih nesreč — Obtoženec v glavnem priznava krivdo

Ljubljana, 28. maja.

Pred sodnikom poedincem se je danes v razpravni dvorani 79 vršila razprava proti znanemu in uglednemu zdravniku dr. Gvidu Debelaku, ki je obtožen, da je težko telesno poškodoval kolestarja Alojzija Zajca in do smrti povzročil družinskega očeta Ivana Usarja.

KAJ PRAVI OBTOŽENICA

Državno tožilstvo je združilo obe razpravi v eno. Razprava zaradi poškodbe Zajca se je že enkrat vršila, a je bila preložena. Iz obtožnice posnemamo:

16. junija 1935 je na banovinski cesti Domžale - Radomlje dr. Gvido Debelak vozil tako hitro in po levi strani ceste, da je zavozil v kolestarja Alojzija Zajca, ga podrl in mu prizadejal prelom stegnenice tik nad kolonom, poškodbo lobanjske osnovnice, mu izbil več zob, presekjal jezik in poškodoval levo zgornjo čeljust, da je bil Zajec težko poškodovan v smislu § 178.

Dr. Debelak prizna, da je res vozil z osebnim avtomobilom večjo družbo iz Domžal proti Ljubljani, zanika pa vsako krivdo, da je vozil le z brzino 30 do 35 kilometrov in pravilno po desni in pravi, da je kolestar Alojzij Zajc vozil po sredi ceste tako nesigurno, da se je sam zalezel v avtomobil in padel.

KAKO JE BIL POVOZEN USAR

Obtožnica pravi, da je dr. Debelak 1. marca leta 1936, kot lastnik osebnega avtomobila vozil po državni cesti od št. Vida proti Ljubljani z več potniki po levi strani ceste z brzino 60 km, ne da bi dajal varnostne znake in precej vinjen zavozil v Usarjevo družino ter podrl Ivana Usarja in sina Zdenka, da je Usar zaradi preloma lobanje in zmečkanine možganov umrl. Iz malomarnosti je ogražal tudi varnost javnega prometa ter spravil v nevarnost življenje več ljudi. Tudi je Usar na posledičnih poškodb umrl. Zakrivil je s tem prestopke po § 205, II.

RAZLOGI

1. marca se je vozil dr. Gvido Debelak s svojim avtomobilom, ki ga je šofiral sam, proti Ljubljani. Usarjeva družina se je vračala z nedeljskega izleta in sicer mož Ivan, žena Amalija, hčerka Milka ter sinova Miroslav in Zdenko. Dr. Debelak je vozil po levi strani ceste in se je pri kilometru 621, kje je tramvajsko izogibalščito, z vso silo zalezel v družino.

Dr. Debelak se je že v soboto 29. februarja odpravil z večjo družbo in sicer: Josipom Sebeličem, Jurijem Tičkomom, Božo Kavčičem in Marto Vičičem na obisk k Francu Rakovcu v Gorici pri Golniku. Družba je prečela celo noč ter popila okrog 20 litrov vina. Po večernem jutranjem počitku se je družba še nekaj časa zadržala, kjer so po kosilu popili še nekaj litrov vina. Kmalu nato so se odpravili proti Trzinu, kjer so se ustavili v gostilni Ivana Ankeleta pri Sv. Ani, kjer so spili še okrog 5-6 litrov vina, okrog šestih pa so se odpravili proti Kranju.

Od št. Vida proti Ljubljani je dr. Debelak vozil zelo hitro, a zaradi preobilja zavzete pišče in prečute noči ni bil posebno pribehen, da ni mogel obvladati sebe, niti volana, kar je znak skrajne brezvestnosti. Ko je Usarjeva družina prišla do tramvajskega izogibalščita, kjer so stali štirje vozovi, je kmalu opazila za seboj medel svet žarometov avtomobila, ki se je pa blizal s silno naglico. Usarjevi so krenili na levo stran, a v tem hipu je že avtomobil s tako silo zavozil v očeta Ivana in sina Zdenka, da sta oba odletela. Nesrečni oče se je večkrat zavrtel v zraku. Oba poškodovanca sta obledela na tleh, a avtomobil se je ustavil šele nekaj 30 m od kraja nesreče.

Dr. Gvido Debelak krivdo v bistvu priznava, zagovarja se pa, da je vozil le s hitrostjo 30 km, da je dajal signale in da ni bil vinjen. Številne priče pa izpovedujejo popolnoma drugače.

ZASLIŠEVANJE OBTOŽENCA

Razpravo vodi s. o. s. Kralj, obtožbo zastopa namestnik državnega tožila g. dr. Branko Goslar, obtoženca zagovarja dr. Voršič, a zasebni udeležence prizadevata dr. Usarjeve je dr. Miloš Stare.

Najprej je bil zaslišan obtoženec zaradi poškodbe Alojzija Zajca. Pravi, da se je v mraku vračal po banovinski cesti iz Domžal proti Ljubljani in da je vozil s brzino kakih 30 km. Pred njim se je peljal z motorjem dr. Ciber, s katerim sta bila dogovorjena, da ne bo vozil prehitro, da mu ne bo prešli. Bilu Domžal je naletel na tri kolestarje, od katerih sta se mu dva

ognila na levo stran ceste, tretji je pa vozil po sredi ceste in zavijal zdaj na levo, zdaj na desno, da ni vedel, kam bo krenil. V zadnjem hipu je ustavil avtomobil, a tedaj se je že zalezel kolestar v blatnik in nato ga je vrglo v zaščitno steklo, ki ga je razbil in zatem padel pod avtomobil. Če bi res hitro vozil, bi tudi kolo prišlo pod voz. Takoj je skočil z voza, poškodovanca naložil na avtomobil in ga prepeljal v bolnico.

Državni tožilec: Vsi pravijo, da ste vozili precej divje in po levi strani ceste. Ali ste bili tudi vinjeni?

Dr. Debelak: Ne.

Predsednik: Priče pa pravijo, da ste bili precej dobre volje in tudi pripovedujejo, da ste v bolnici pozneje robantili in zmerjali, da so vsi smatrali, da ste pijani.

Dr. Debelak: Pripeljal sem poškodovanca v bolnico in sem šel sam na kirurški oddelek, kjer sem zahteval streljača oziroma nosilnico. Prišla sta dva zdravnika, ki sta stala prekrizanih rok in ko sem zahteval nosilnico, sta dejala, da to ni njuna stvar. Zato sem vzkipe in pripomnil, da je škandal, kako se postopa v bolnici. Sam sem bil svojočasno na kirurškem oddelku in da smo zdravniki sami pomagali v skrajni sili nositi poškodovance.

Zaslišanje glede Zajca je bilo kmalu končano, nato pa je prišla na vrsto razprava o Usarju. Pred pričetkom zasliševanja je dr. Voršič predsedniku dr. Kralju predložil podpisano izjavo obtoženca, da je pripravljen vdovi pokojnega Usarja plačati vse, kar je izgubila s pokojnim možem in to ne glede na izid sodbe. Razprava se nadaljuje. Dopoldne je bilo zaslišanih več prič.

Ob zaključku lista obravnava še ni bila končana.

Ponarejeni kovanci

Ljubljana, 28. maja.

V okolici Kamnika in pa v gornjegrajskem rezu so se pojavili razpečevalci ponarejenega denarja. Varnostna oblast je bila že pred dnevi opozorjena, da so ljudje po naključju dobili ponarejene 20-dinarne kovance, vendar se še ni dalo ugotoviti, kje se skrivajo ponarejalci. Orožniki so na sledu enemu izmed razpečevalcev inicer nekemu krošnjarju, ki se rad oglašja po gostinah, kjer oddaja ponarejen denar. Pred dnevi se je ustavil tudi v gostilni Ang Repenškove v Nizki pri Rečici ob Savinji, kjer se mu je posrečilo oddati ponarejen kovanc v 20 Din. Gostilničarka je šele pozneje spoznala falzifikat in je takoj obvestila orožnike.

Gre za srbohrvatsko govorečega razpečevalca visoke postave, ki nosi navadno rjavo obleko, kratke hlače in čepico. Kakor se je še pozneje ugotovilo, je ta krošnjar dober znanec drugega krošnjarja, nekoga Djura Kuljša, doma iz primorske banovine, s katerim hodita po sejnih. Orožniki so skušali izslediti vsaj tega, a je tudi Kuljš izgubil in ga ni več na spregled.

Iz Kamnika

— Povožil jo je. — V nedeljo dopoldne je neki motociklist iz Kranja na glavnem trgu povozil priletno ženico. Dobila je lažje poškodbe po glavi, hrbtu in rokah. Odpravila so jo k zdravniku g. dr. Puclju, ki ji je rane previl in odredil, da ostane v domači negi. Motociklista ne zadene nobena krivda. Vozil je namreč počasi, pravilno po desni in je dal predpisani znak. Ženica je nekoliko naglušna ter znaka ni slišala, ko pa je zagledala za seboj motor, je pričela skakati pred njim sem ter tja, dokler ni prišla pod kolesa.

— Po 2 letih pojasnjena tatvina. — Predlanski je bilo v tukajšnji »Jugobarvarni« nakradene za okrog 12.000 Din volne in avile. Tatov niso mogli izslediti. Sledile so večje in manjše tatvine svinskih kož v tovarni g. Polaka, stojiče neposredno poleg »Jugobarvarne«. Pred kratkim je zopet izginilo nekaj blaga in svile, pripravljene za barvanje. Vse preiskave in zasledovanje tatov je ostalo brezuspešno. Končno je pa občinski stražnik g. Pogacar ugotovil, da tat ne more biti daleč od hiše, če ni celo v hiši. Na sumu je imel Venceka Vladimira, usnjarskega delavca, uslužbenega pri g. Polaku. Budno je pazil na vsak njegov korak in kaj kmalu se je ptiček ujel v past. Pri aretaciji je priznal, da je bil pri tatvini volne v l. 1934. soudeležen in da je on kradel avinjske kože, blago in svilo. Ugotovljeno je bilo tudi, kje je nakradene predmete vnovčeval. Mladega nepridiprava so oddali v sodne zapore in lahko upamo, da bodo tudi ostali ptički kaj kmalu romali za njim.

— Kurja jajca je valila. — Večkrat se ališ, da kaka žival odgodi tuje mladice, ki so izgubili mater, da bi fenska imela toliko materinskega čuta in ljubezni do živalice, da bi valila kurja jajca, to je pa menda edinstven primer v zgodovini Kamnika. Morda tega ne verjamete? Pojdite na Graben in na nekem dvorišču vam pokažejo ljubka piščeta, ki so se zvalila po odejo. Kokla je namreč prerano zapustila gnezdo in lastnica, ki je bolna ležala v postelji, je nezvaljena jajca grela naprej in čez tri dni je bil njen trud obilo poplačan, kajti iz vseh jajo so se zvalila piščeta. Hudomušneži, kakršni so pač Kamničani, so seveda kaj hitro naredili iz tega celo senzacijo in pričeli govoriti na dolgo in široko o moderni valilnici, ki bo prinašala Kamniku obilo dohodkov. Stvar bi mogoče res tudi uspevala, kajti če bi se ves kamniški nežni spol posvetil temu delu, bi Kamnik prav gotovo kaj kmalu postal pravi eldorado pernatih dvonožcev.

— Iz vojaške službe. — Premeščen je iz Obličeva v delavniški odsek tukajšnje smodnišnice artiljerijske tehnični kapetani I. kl. g. Miladinovič Zdravko.

— Skala se je oddrgla. — S strmega pobočja Starega gradu se je danes okrog 9. oddrgala velika skala, ki je spremljana s silnim bobnenjem, treščila na sredino ceste v predmestju Podgora, komaj kakih 20 m od hiš. Skala je zelo velika, ima skoro 1 m v premeru in vsa sreča je, da ni priletela na hiše in s tem povzročila velike nesreče, ki bi gotovo ne ostala brez človeških žrtev.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek 28. maja katoličani: V. ljem, Jaromir.

DANASNE PRIREDITVE

Kino Matica: Tajni kurir.
Kino Ideal: Ljubimec na loteriji.
Kino Sloga: Cigan baron.
Kino Union: David Copperfield.
Kino Siska: Igra z ognjem.
Klavirski večer gojenec dr. konservatorija ob 18.30 v Filharmonični dvorani.
Predavanje univ. prof. dr. Milana Vidmarja o Nikoli Tesli ob 20. v Delavski zbornici.

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marijin trg 5. Kuralt, Gosposvetska cesta 4. Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

Naše gledališče

DRAMA

Četrtek 28.: Mladi gospod šef. Red A. Petek 29.: Ob 15. uri Juarez in Maksimilijan. Izven. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.

Sobota 30.: Tiran. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Nedelja 31.: Ob 20. uri Gozd. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek 1. junija: Ob 20. uri Mladi gospod šef. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Četrtek 28.: Othello. Gostuje Marij Šimenc. Red Četrtek.

Petek 29.: Zaprt. (Gostovanje v Mariboru: Seviljski brivci).

Sobota 30.: Saloma. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja 31.: Ob 15. uri Apropos, kaj dela Andula? Izven. Globoko znižane cene od 24 Din navzdol.

Ob 20. uri Seviljski brivci. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek 1. junija: Ob 20. uri Aida. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Zlet Sokolske župe Ljubljana

Ljubljana, 28. maja

Po sklepu župne glavne skupščine se bo vršil letos v Ljubljani župni zlet, na katerem hoče ljubljanska župa pokazati svoje uspehe. Načelnstvo župe je določilo za župni zlet, ki naj postane mogoča manifestacija sokolske misli v zibelki jugoslovanskega sokolstva, tale spored:

V soboto 13. junija bodo na zletišču izbirne tekme članov in članic, v nedeljo 14. junija ob 8. urah vsi oddelki za javni nastop, ob 11. razvite župnega prapora, ki mu kumuje Nj. Vel. kralj Peter II., ob 11.30 sprevod, ki krene iz zletišča po Gosposvetski cesti, Tyrševi, Masarykovi, Miklošičevi, čez tromeštje na Mestni trg, Stari trg, Sv. Jakoba trg, po Čopovi cesti, Vagovi ulici na Kongresni trg, Selenburgovi ulici in Aleksandrovi cesti do Narodnega doma. Ob 15. javna telodarba vseh oddelkov na zletišču.

Pozivamo vse bratske edinice, da že danes gledajo na to, da bo udeležba na zletu častna tako po številu telodavcev, kakor po številu članstva v kroju. Pokažimo z veliko udeležbo, da je sokolska misel v naši hli Ljubljani globoko ukoreninjena in da bo postal župni zlet sijajna manifestacija Tyrševe sokolske misli.

Vsi na zlet v Ljubljano!

Zupnemu zletu — Zdravo!

Radioprogram

Petek 29. maja

11: Šolska ura: Kakšen poklic si bom izbral (g. Vojko Jagoditi). — 12: Operni spevi (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Smetanove opere (radijski orkester). — 14: Vremensko poročilo, borzni tečaj. — 15: Zenska ura: Posebnosti ženske duše (ga. Ostrovška). — 18.20: Reprodeiran koncert. — 18.40: Delavska ura: O mezd (g. Valant Milan). — 19: Napoved časa, vremenska, objava sporeda, poročila, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Jugoslavija v kulturnih dokumentih inozemcev (Franja Kuhundjić) Bgd. — 19.50: Otvoritev kolektivne razstave slikarjev bratov Vidmarjev (govori g. dr. Fr. Stele). Prenos iz Jakopičevega paviljona. — 20.10: Akademija slepih iz Zagreba (prenos iz Filharmonične dvorane). — 21.30: Lahka solistična glasba (plošč). — 22: Napoved časa, vremenska, poročila, objava sporeda. — 22.15: Radijski jazz.

Škotska

Škot se gre pomladit. Pri blagajni na kolodvoru ga vpraša uradnik, ali hoče tudi vozni listek za nazaj. — Ne, dragi gošpod, odgovori škot. — tja se peljem kot odneel, nazaj se pa morda vrnem še kot otrok.

Samo 4 besede za Binkošti! Te besede, ki jih bo izgovarjala vsa Ljubljana, si dobro zapomnite tudi Vi:

„Regina“ - Luise Ulrich - Adolf Wohlbrück - Kino Union

Divjanje pijanih ciganov

Med divjim kričanjem in streljanjem so ponoči oropali trgovino Josipa Štefana v Semiču

Semič, 27. maja. Danes ponoči se je zbralo 15 potujočih ciganov na cesti, vodeči od Kumpatelna proti Semiču. Ob cesti stoji več vinskih klet, med njimi tudi klet Matije Sprajcerja iz Stare žage. Cigani so vdrl v to klet, kjer so se napili in napravili še več škoda, potem so jo pa mahnil pijsani proti Semiču, kjer so hoteli ropati. Ko so prišli do trgovine Josipa Štefana, so zagnali hurovski krič ter jeli streljati. Med njimi so bile tudi ženske, ki so začele prestrašeno klicati na pomoč. Med divjim kričanjem so pijani cigani vdrl v trgovino in izropali vse, kar jim je prišlo pod roke. Odnegli so mnogo kave, tobaka, manufakturnega blaga, srajc, hlač in nogavice tako, da ima trgovec nad 6.000 škoda.

Trgovec stanuje v sosedni hiši. Ko se je prebudil, je prižgal luč, a že je začel zvoneti neznan glas: »Utrni svetlo, pucač!« V naslednjem hipu je počilo več strelav. K sreči podvijani cigani trgovca niso zadeli. G. Štefan je brž upihnil luč in se zatekel z ženo na podstrešje. Njegova mati in drugi člani družine, stanujoči v hiši kraj trgovine,

so tudi v strahu zbežali na podstrešje, kamor so pijani cigani streljali skozi strop s puškami in samokresi.

Ko so opravili svoje tolovajske delo, so nakradeno robo povezali v velike cule in odšli svojo pot. Pred odhodom so še na vso moč kričali: »Živel Mačuh!« Trgovca Josip Štefan nima škode samo na ukradenem blagu, temveč tudi na roletah in izloženem oknu, ker so mu cigani razbili vse šipe. Pijana ciganska družba je močno poškodovala tudi streho. Po njenem odhodu so našli 26 praznih nabojev karabink in pušk, iz samokresov je bilo pa oddanih nad 100 strelav. Čudimo se, da oblast ne prepove ciganom hoditi od vasi do vasi, ne da bi se javili orožnikom. Le tako bi lahko preprečili tatvine in rope, ki se množijo povsod, koder hodijo cigani, posebno v Beli Krajini.

Podvijani cigani so pa kmalu prišli v roke orožnikom. Prijeli so jih v Urtnih selih in jih izročili sodišču. Tudi nekaj blaga je dobil g. Štefan nazaj, v kolikor je bilo sploh še uporabno.

Po kongresu bo otvoritev vinske razstave združene z vinskim sejmom, ki jo prirede združene Vinarske podružnice brežiškega in krškega sreza v Narodnem domu v Brežicah. Razstava bo trajala 7. in 8. junija.

Poučni izleti bodo: 7. VI. popoldne: Ogled vinogradov na Bizeljskem, 8. junija pa: Ogled vinogradov na Dolenjskem (Gadova peč, St. Jernej, Pleterje) in vinarske zadruge v Kostanjevici.

Izletov se morejo udeležiti samo tisti člani Vinarskega društva, ki se bodo za nje do 1. junija 1936 pri sreskem kmetijskem referatu g. VI. Mahori

Danes ob 16. in 21.15 in jutri ob 16. uri

HANS ALBERS
kot avtor, častnik Aleksej
Aleksandrovič in rdeči general.

TAJNI KURIR

CHARLOTA SUSA kot Vera Ivanovna, žena z dvema obrazoma. — Špijonski
večfilm o moški borbi in ženski ljubezni!

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. in od 15. ure dalje.

„ELITNI KINO MATICA“ Tel. 2124

DNEVNE VESTI

— Grški poslanik odpoval v Ljubljano. Grški poslanik na našem dvoru Konstantin Sakelariopolis odputuje danes v Ljubljano, kjer bo na svečani otvoritvi velesejma oficijelno zastopal kraljevino Grčijo.

— Tečaj nemške marke se mora dvigniti. Tujsko prometa zveza za Hrvaško Primorje in Goriški kotar je dobila že mnogo pisem nemških turistov in tujsko-prometnih uradov v zadevi tečaja nemške marke v naši državi. Na podlagi teh pisem je intervenirala pri trgovinskem ministru, da bi Narodna banka ukrenila vse potrebno na našem denarnem trgu, da bi se dvignil tečaj nemške marke vsaj na 14 do 15 Din, dočim znaša zdaj 13 Din ali pa še manj. Zaradi nizkega tečaja nemške marke je začela nevarno konkurirati našemu tujskemu prometu Italija, kjer je tečaj nemške marke mnogo ugodnejši. Če se tečaj nemške marke pri nas ne bo dvignil, ne bo nemških letovisavcev k nam.

— Zaključek železniške konference Male antante. V torek je bila končana v Dubrovniku konferenca železniških ekspertov držav Male antante, ki so obravnavali vprašanje unifikacije reglementskih odredb po prevozu marice, žive perutnine, potnikov in prtljage. To je bilo nadaljevanje konference, ki so se vršile v Beogradu, Pragi in Bukarestu. V vseh vprašanih je bil dosežen sporazum razen vprašanja prevoza blaga in zato bo sklicana nova konferenca v Bukarestu.

KINO SLOGA Telef. 2730

Ob 16. in 21.15 in 21.15 uri!

Slovita opereta

CIGAN BARON

Adolf Wohlbrück — Hansi Knotek

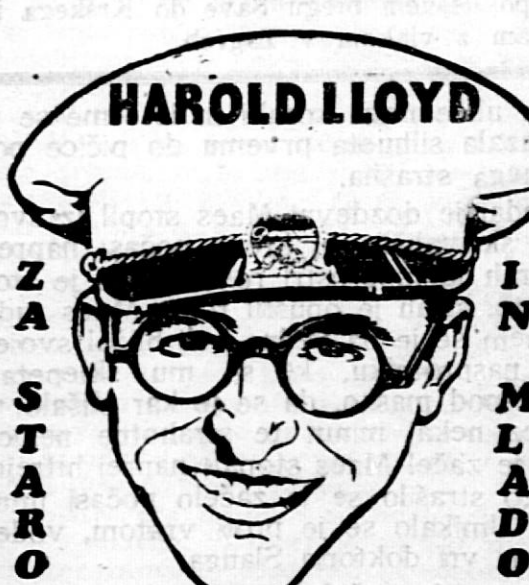
— Jugoslovensko-madžarska železniška konferenca. V Osljaku se vrši jugoslovensko-madžarska železniška konferenca za promet in obračune med našimi in mađarskimi državnimi železnicami. Na konferenci sodeluje od naše strani 14 delegatov prometnega ministristva ter železniških direktorjev iz Zagreba, Subotice in Ljubljane. Konferenca, ki bo danes končana, obravnava vprašanje, kako spraviti v sklad tarifo za medsebojni potniški in blagovni promet.

— Polovična voznina za gostinčarski kongres v Ljubljani. Prometno ministristvo je dovolilo udeležencem gostinčarskega kongresa v Ljubljani polovično voznino. Vozna olajšava velja od 1. do 7. junija.

— Odvetniška vest. Odvetnik v Ljubljani dr. Boris Furjan se je odgovarjal izvrševanju advokature ter bil na lastno prošnjo izbrisan iz imenika advokatov. Za prevzemnika njegove pisarne je bil imenovan odvetnik v Ljubljani dr. Joahim Ražem.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« z dne 27. t. m. št. 43 objavlja uredbu o kartelnem sodišču, uredbu o aparatih za vsesavanje prahu in čiščenje parketov, razpored za oddajanje oseb v zavode za izvrševanje očitvalnih odredb, razpored direktorskega profesorkega in supletskega zvanja na srednjih kmetijskih šolah, proglašitev avtorske proge Maribor - Ptuj za deloma konkurenčno, proge Maribor - Slatina Radenci pa za nekonkurenčno državni železnici, popravek v pravilniku k določbam o takšah finančnega zakona za leto 1936/37, naredbu o zatiranju San Josejevega kaparja, razglas o volitvah občinskih odborov za občini Prečna in št. Peter ter za občini Rajhenburg in Senovo, objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin in razne objave iz »Službenih Novin«.

— Ivan Meštrovič prodal hišo za pol milijon. Jadranska zavarovalnica v Zagrebu je kupila od Ivana Meštroviča v Draški ulici hišo za pol milijon. Hiša stoji kraj zavarovalnične palače in na njem mestu bo zgrajeno novo poslopje.

Pride največje veselje
za birmance

kot mlekar

— Važno za posetnike ljubljanskega velesejma! Ako si pri postajni blagajni nabavite za ceno Din 2.— rumeno železniško izkaznico, ter celo vozno karto pustite na velesejmu potrditi, se z isto karto lahko zastopate vrnete domov. Ta vozna olajšava bo v veljavi: za potovanje v Ljubljano od 25. maja do 8. junija, za povratek od 30. maja do 16. junija vključno. Po Ljubljani se boste lahko vozili s tramvajem, na katerem boste na podlagi velesejske legitimacije imeli znižano voznino. Pod istimi pogoji — velesejska legitimacija! — velja 50% popust tudi na progah Aeroputa za

časa trajanja velesejma. Prevoz ročne prtljage do 15 kg brezplačno. Na parobrodih jugosl. parobrodskih družb velja 50% popust, odn. popust, sestojel v tem, da se s karto nižjega razreda lahko peljete v višjem razredu.

— Za binkosti v planine. Dva praznika bosta na razpolago planincem, ki morajo med tednom naporno delati v pisarnah in v svojih poslovnih zadevah. Najprimernejši je odhiti v planinah, kjer človeka ne moti skrbna vsakdanost, marveč se počuti sproščene vseh skrbi in nadlog, ki ga sicer tarejo v življenju. Za večdnevno bivanje je najprikladnejši Bohinjski kot s temnim Bohinjskim jezerom, ki se širi med svežim zelenjem obrežnih gozdov ob vzhodni Prilivci, Komarču, Komne, Vogla in drugih vršacev, s katerih prijazno sije zgodnje poletno sonce na »Zlatorež« in Sv. Janez, ki nudita posetnikom vse udobnosti. Izlet na Crno Prst iz Boh. Bistrice je priporočljiv radi krasnega razgleda na Triglavsko pogorje, osebno izpred Orožnevo koče, ki bo v tem času oskrbovana. Na Golici mrgoli veselih planincev med številnimi belimi narcisami in drugimi dušičnimi planinskimi cvetkami. Spodnja koča nudi udobno prenočišče tudi za več dni. V dolini Vrat vabi Aljažev dom, tik pod severno steno Triglava, odkoder more turist opazovati elementarne sile plazov, ki drve v dolino. Prehod preko Praga na Staničevu, ki bo oskrbovana za praznike, je mogoče le izvežbanemu in primerno opremljenemu planincu; sicer je vzpon na Staničevo kočo skozi Zgor. Krmo. Pod Mojstrovko stoji obdana od skalnatih vršacev na Vršču Erjavčeva koča, ki bo odsej stalno oskrbovana. Begunjska je razkazuje svojo pestro planinsko floro in Roblekov dom nudi občudovalcu gorske prirode prijetno zavetišče. Razgled po vseh planinah Slovenije nudi Ljubnik, kjer stoji na vrhu planinskega postojanka škofjeleške podružnice, ki je stalno oskrbovana. Kamniške planine bodo dostopne za Binkosti. Oskrbovana bo koča na Kamniškem sedlu ter Cojzova koča, koča na Veliki Planini in Dom na Kravcu so dobro znani planincem pozimi in poleti. Ob vzhodu Savinjskih vršacev pa leži Dom v Kamniški Bistrici, kamor reje prijetno speljana pešpot na desnem bregu Bistrice. Pohorje, vse v zelenju, ima številne izletne točke. Iz Slovenjgradca je najprikladnejši vzpon na Kremenčarjev vrh. Logarska dolina vabi s svojim edinstvenim čarom. Planinci, hitite v naravo. Slovensko planinsko društvo v Ljubljani daje vsakomur vse potrebne informacije.

— Zveze gospodinj. VI. gospodinjstvo-gospodarska razstava na spomladanskem velesejmu v paviljonu »K« pod naslovom »Sodobna gospodinja«, bo prikazana v obliki gospodinske revije s poljudno razlago g. šef-režiserja prof. O. Sesta. Revija bo pokazala poleg pravilnega in nepravilnega oblačenja tudi pravilno kretanje gospodinj, služkinj, žena v polkicah, mladih deklet ob raznih prilikah. Prikazano bo rodbinsko življenje v domačem krogu ali ob slavnostnih prilikah. Razstava sodobne gospodnje bo posegla v globino našega duševnega življenja in bo tudi ožigala naše najbolj kričeče hibe.

— Idrijske narodne pesmi bodo peli pevci »Ljubljanskega Zvonca« pod vodstvom g. Zorka Prelova in Dorela Matula na Idrijskem večeru, v ljubljanskem radiu v soto 6. junija in na velikem izletu k Sv. Trem kraljem nad Rovtami v nedeljo 7. junija. Pri obeh prireditvah sodeluje tudi ljubljanski šramel kvartet pod vodstvom g. dr. Karline.

— Knjižica o raku. Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani bo v kratkem izdalo knjižico, v kateri bo razložilo glavne smernice za uspešno pobijanje raka in dalo splošna navodila, kako naj vsak posameznik poskuša pripomoči k zgodnjemu spoznavanju te bolezni. Knjižica bo spisana tako, da bo vsakemu razumljiva. Kdor že sedaj narači knjižico, naj pošlje obremen z naročilom 6 Din. Pozneje bo cena znašala 10 Din. Naslov za naročila: Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani, Stara pot 8.

— Prijeten in cenen weekend na morju. Vsakdo si lahko poceni ogleda našo luko na eevernem Jadranu in preživi tri dni na Sušaku (2 noči), kar stane z vožnjo tja in nazaj, s prehrano in prenočiščem: 250 Din na Sušaku, restavracija Slavija, 310 Din na Parkhotel in 375 Din hotel Jadran. Avtomontaža d. d. vozi redno vsak dan na Sušak s svojimi udobnimi avtobusi in je uvela ceneno reklamno vozno karto za tridnevno bivanje na Sušaku. Velja za vsako osebo in se lahko vozi takole: 1. dan iz Ljubljane ob 6.30, v Kočevju zajtrk, dohod na Sušak ob 12. Obed večerja, prenočišče; 2. dan ves dan na Sušaku; zajtrk, obed, večerja, prenočišče; 3. dan: zajtrk, obed, odhod s Sušaka ob 2.30, južina v Kočevju. Prihod v Ljubljano ob 20. Za časa bivanja na Sušaku prosta vožnja po vseh avtobusih »Triglav« prometa t. j. Trsat, Draga, Kostrena ter za goste Parkhotela in hotela Jadran preko morsko kopališče. Vozna karta velja za poedino osebo in poljuben dan, se glasi na ime in je neprenosljiva. Iste karte iz Kočevja za 200 Din restavracija Slavija, 260 Din Parkhotel in 325 Din hotel Jadran. Vse informacije in predprodaja kart v Ljubljani pri Putniku, hotel Miklič tel. 33-84. V Kočevju pa v gostilni Harde.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo precej toplo, spremenljivo vreme. Včeraj je nekoliko deževalo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu in Beogradu 26, v Rogoški Slatini in Splitu 25, v Ljubljani in Skoplju 24, v Sarajevu 22, v Mariboru 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.1, temperatura je znašala 12.2.

— Samomer mladenke s dvema imenoma. Na borzi dela v Zagrebu se je zastrupila in pozneje v bolnici umrla mladenka, ki

je imela pri sebi dve delavski knjižici, prvo na ime Anke Kovatič, drugo pa na ime Anke Tomašević. Najbrž je prišla v Zagreb s trehobom za kruhom in ker ni mogla dobiti službe, je obupala nad življenjem.

— Samomer trgovec, ki ni mogel poravnati dolga. V Subotici si je končal včeraj življenje trgovec Andrija Kneč. Ustrelil se je z lovsko puško v usta, tako, da mu je razneslo glavo. Imel je dubiozne terjatve v znesku 50.000 Din in ker ni mogel priti do denarja ni mogel poravnati svojega dolga. To ga je tako potrla, da je šel v smrt.

— Teška železniška nesreča. V Slavon-skem Brodu se je včeraj zjutraj smrtno ponesrečil 40-letni kmetičar Juraj Matešič iz Zagreba. Padel je pod vagon, ki mu je odrezal glavo.

— Smrtna nesreča na starbišću. Včeraj popoldne se je pripetila v Zagrebu na starbišću smrtna nesreča. 33-letni delavec Marko Teanović, oče štirih otrok je padel z nedograjenega poslopja 10 m globoko in obležal mrtve. Nosil je malto, pa je izgubil ravnotežje.

Iz Ljubljane

—lj Ker bodo tlakovali cesto. . . Baje bodo že letos tlakovali del državne ceste med Tržaško cesto in Sv. Jakoba trgom. Zato so tudi mestni delavci izpolnili kanalizacijo na Askerčevi cesti, ki postane državna namestu Ceste 29. oktobra. Zdaj pa polagajo tudi vodovodno cev, ki še ni bila položena na tej cesti, da jim ne bo treba kdaj pozneje razkopavati tlakovane ceste. Za tlakovanje te ceste pa bi bilo treba storiti še marsikaj. Tako n. pr. še vedno stoji na vogalu Askerčeve in Emonske ceste hiša, ki sega do sredine bodoče ceste. Kdaj bodo odstranili to oviro?

—lj Prof. Anton Ravnik, priznani klavirski pedagog in prof. drž. konservatorija, priredi s svojimi gojenci zanimiv klavirski večer, ki to danes točno ob 18. in pol v filharmonični dvorani. Na sporedu so klasični in romantični skladatelji s svojimi četveroročnimi klavirskimi skladbami: Mozart, Beethoven, Schumann, Weber, Schubert, Novak, Regar. Spored, ki velja obenem kot vstopnica je na prodaj v Matici knjigarni za 3 Din.

Nobeno oko ni ostalo suho...

Najtrše srce se je omečilo

pri včerajšnji premieri vefilma (v nemškem jeziku). — Mojstrovina

po slovitem romanu CHARLES A DICKENSA

David Copperfield

65 zvezdnikov v enem samem filmu! Film s 1. nagrado na festivalu v Bruslju.

Očetej — matere, ne zamudite tega prekrasnega filma!

—lj Slepi gojenci iz Zagreba, ki z največjo verno pa tudi z izredno lepim uspehom goje na svojem zavodu glasbo, nastopijo jutri zvečer ob 20. uri v filharmonični dvorani. Kako mnogostranski so, nam dokazuje sestava sporeda, po katerem nastopijo pianisti, igralci na orkestralne instrumente (fagot in rog), dalje dečki zbor, mešani zbor, godalni orkester in tamburaški zbor. Peli bodo slovenske in hrvaške pesmi poleg tega pa še dve pesmi v esperantskem jeziku. Gojenci se namreč udeležijo potem v soboto in nedeljo tudi esperantskega kongresa, ki bo v Ljubljani. Za Ljubljano koncertirajo s v Celju in Mariboru. Podrobnosti sporeda sive navedli. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice. Začetek koncerta točno ob 20. uri.

Otvoritev terase

kavarne Nebotičnik

Najlepši razgled na Kamniške planine,

Julijske Alpe in ljubljansko okolico

DNEVNO KONCERT

Vsi vodilni tu- in inozemski časopisi,

revije in ilustracije

Sladoled — prvovrstne pijače — pivo iz

sodišča

Poseben prostor za igralce kart in šaha

Daljnogled na razpolago

—lj Društvo »Tabora«. O Srečku Kosovelu, pesniku našega Kraša, ob 10-letnici njegove smrti bo predaval danes točno ob 20.30 v kemični predavalnici na realki (Vegova ulica) pisatelj Ivan Albreht. Prijatelji društva vjudno vabljani. Po predavanju članski sestanek.

—lj Društvo absolventov drž. trgovskih šol za dravsko banovino v Ljubljani ima svoj V. redni občni zbor v soboto dne 6. junija t. l. ob 20. uri v restavraciji hotela Struželj. Kolodvorska ul. z običajnim dnevnim redom. Udeležba članstva — častna dolžnost!

—lj Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Ustanovimo fond za zdravljenje jetičnih!

Iz Litije

— Odhod sreškega podnačelnika g. Vidmarja. Litijo je zapustil sreški podnačelnik g. Vinko Vidmar, ki je služboval v tukajšnjem srezu več let, zdaj pa je šel v istem službenem položaju v novomeški srez. G. Vidmar je rojak iz novomeškega sreza iz Ambrusa v Krški dolini. Po končani gimnaziji je stopil najprej v učiteljsko službo, potem pa je položil izpite na Juridični fakulteti in se je posvetil politično-upravnemu službi. V našem srezu se je zaradi svojega končljantnega postopanja pri ljudstvu priljubil, saj je znal vedno spraviti v sklad interese ljudstva in zahteve zakona. Prično se je udeleževal tudi v društvenem življenju. Bil je med ustanovitelji Sreške družine in je mnogo pripomogel, da se je naša sreška jedinica razvila zadovoljivo že v prvih letih in si postavila lastno strelišče. Deloval je tudi mnogo v Jadranski straži, kjer je bil med njenimi ustanovitelji in od odhoda iz Litije tudi njen marljiv tajnik. Gospodu sreškemu podnačelniku in njegovi gospe soprogi, ki je bila na glasu ene naših najboljših pevk, na novem službenem mestu obilo zadovoljstva! Pri tukašnjem sreškem načelnstvu pa je nastopil službo sreški podnačelnik g. Bogomir Deu, ki je služboval doslej v istem položaju pri logaškem sreškem načelnstvu. Želimo mu prijetno bivanje v naši sredi!

— Pomemben planinski jubilej. Na binkoštni ponedeljek praznuje litijska SPD 30-letnico svojega obstoja. Na Sv. Gori, kjer ima podružnica planinsko kočo, priredijo veliko planinsko rajanje. Po službi bož. ji bodo slavnostni govori, potem pa planinska veselica s pestrnim sporedom.

— Litijci nogometajo v Laškem. V nedeljo tečen so pobili člani SK Litije gostovat proti SK Laško. Z njim je potoval tudi obilo navijačev. Za Litijane pa dan ni bil nič kaj ugoden. Ves dan je deževalo,

kih 1200 m. Ako bodo dopuščale tehnične prilike, bo proga dan pred tekmo trasirana in odprta za trening. Prijavnice naj se pošljejo do 30. t. m. na naslov SPD v Celju ali pa naj se oddajo do 31. t. m. do 18. v Aleksandrovm domu v Logarski dolini. Zrebanje startnih števk bo v Aleksandrovm domu 31. t. m. ob 20. Tekmuje ee v dveh kategorijah: v splošni in seniorski. Starostna meja med obema je dopolnjeno 30. leto. Ako se prijavi vsaj tri dame, se izvede na isti progi tudi damska tekma s startom takoj po zaključeni prvi tekmi. Otvajata rezultatom in razdelitev diplom bo 1. junija (binkoštni ponedeljek) ob 16. v Aleksandrovm domu. Zmagovalec dobi naslov: »Prvak Logarske doline za leto 1936.« Prijavnina znaša 5 Din. Tehnični vodja je g. A. Kopinšek, ostali funkcionarji pa bodo določeni in javljeni pred zrebanjem.

—c Društvo kmetih fantov in deklet v St. Juriju ob juž. žel. bo priredilo na binkoštni ponedeljek ob 15. tekmo koscev pri g. Martinu Sporerju poleg kolodvora.

—c Lahkoatletski miting dijakov in dijakin dr. realne gimnazije se to prišel v petek 29. t. m. ob 16. na Glaziji.

—c Uradni dan Zbornice za TOI za Celje in okolice bo v torek 2. junija od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

—c Nogomet o binkošti. O binkoštnih praznikih bo gostoval v Celju SK Admiria iz Gradca in odigral na Glaziji dve mednarodni tekmi s SK Celjem. Ti dve tekmi tosta gotovo zelo zanimivi in napeti, saj je Admiria zelo dobro avstrijsko moštvo.

—c Divjaški napad. Na Mali Pristavi pri Smarju se je odigral v nedeljo okrog 22.30 krvav dogodek. Posesnikovi sinovi Križnik, Zidar in Fric Gampar od Sv. Miklavža pri Smarju so v prepiru napadli 23-letnega, pri posesniku Ivanu Sovincu na Mali Pristavi uslužbenega hlapca Jožeta Zolgerja in mu s koli preklali lobanjo. Nevarno poškodovanega Zolgerja so prepeljali v celjsko bolni-

SOKOL

— Češkoslovaške Sokolice tekmovalke pridejo v Ljubljano. V petek, dne 29. t. m. se pripeljejo z brzovlakom ob 16.56 v Ljubljano češkoslovaške Sokolice-tekmovalke, ki bodo v ponedeljek dne 1. junija preizkusile svojo pripravljenost za Olimpijado v Berlinu v prijateljski tekmi z našimi tekmovalkami. Vabljeno je Sokolstvo in ostalo občinstvo, da pobiti v petek popoldne na kolodvor, da pozdravi drage nam goste. Na binkoštni ponedeljek prične tekmovalstvo že ob osmih zjutraj. K tekmi ima tudi občinstvo dostop. Tekmovalstvo se bo vršilo v veliki dvorani sokolskega doma na Taboru! Zdravo!

— Stražišče. Velika sokolska tombola s krasnimi glavnimi dobitki, kakor kompletna spalna oprava iz trdga lesa, moško in žensko kolo, porcelanski servis kuhinjska posoda, 2 vreči moke po 85 kg, blago za moško obleko, jancji, električni likalniki in še nad 150 raznih lepih dobitkov, se vrši nepreklicno v nedeljo 31. maja ob 15. na »Pantahe«. Segajte prido po tablicah, katerih število je omejeno in stanje komad Din 2.50. Uprava. Zdravo!

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Dtr 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din.

preklic

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

znamko. — Popustov za male oglasne ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din

Najmanjši znesek 3 Din

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.- Din

Najmanjši znesek 3 Din

OBLEKE ZA BIRMANCE

celo lepo izdelane ter vsa druga

oblačila dobiti najceneje in

v največji izbiri pri Preskerju,

Sv. Petra cesta 14. 6. R.

Centenemu občinstvu se pri-

poroča za vsa v to stroko

spadajoča dela

Marn Josip

sobilnik in pisatelj

Ljubljana

Volfova ul. 12. — Tel. 3.

BIRMANSKE URE, zlatnino in

rebrnino nudi najceneje Ivan

Pakiž, Ljubljana, Pred školijo

15. 1936

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek 3.- Din

Najmanjši znesek 3 Din

DVOSEBNO STANOVANJE se

takoj odda. Gradbina ulica 8

1947

Novost za dame!

je najmodernejši aparat za trajno kodranje, brez elektrike

in brez žic. Strokovnjaško na tem aparatu izvršuje trajno

FRIZERSKI SALON

Engelbert Franchetti

novo vodstvo.

Tyrševa cesta, vis a vis kavarne Evrope,

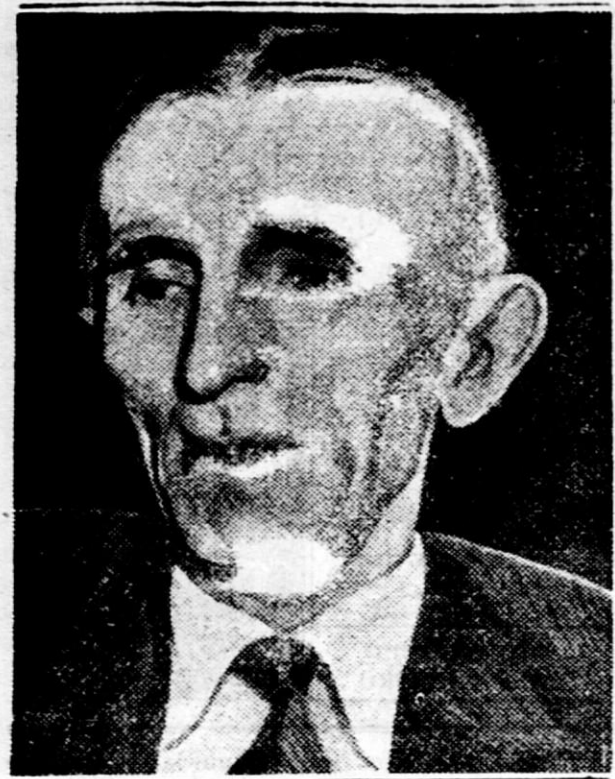
kot: specialno vodno ondulacijo, moderno barvanje las, itd.

ter se obenem priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela

Velik mož malega naroda

K 80 letnici našega slavnega rojaka Nikole Tesle

Ljubljana, 28. maja. Mali narodi se pogosto ne morejo otresti občutka manjvrednosti in ne morejo verovati v sebe ter svoje moči. Kljub temu je pa bilo že nešteto dokazov, da tudi mali narodi roje največje moči. Najbolji takšen primer je Nikola Tesla in njegovo delo. Teslino ime bo ostalo neizbrisano v zgodovini človeštva, saj je njegovo delo najtežje zvezano s civilizacijo.

Tesla se je rodil l. 1856. v Smiljanu, v kršni Liki, kjer žive kot skala trdi ljudje, obrušeni v težki življenjski borbi. Tesla je pravi Licanin; vztrajen in bistroumen, neuklonljiv je korakal skozi življenje in zdaj, ob njegovi 80letnici gleda ves svet na njegovo delo. Morda pri tem pozablja na našo zemljo, ki ga je rodila in ki mu ni mogla dati kruha. Nekateri tudi celo prezirajo Teslino ime, saj se z nekaterimi njegovimi izumi bahajo drugi, kljub temu pa Tesla ne more prezreti povsem nihče, kajti njegovo delo je vekovitega pomena. Tesla se je šolal na realki v Rakovcu pri Karlovcu, nakar ga je notranji nagib vle-

kel študirat tehniko v tujino, najprej v Gradec, potem pa v Prago. Kot inženjer je služil v Budimpešti in v Parizu, končno pa je prišel v Edisonov laboratorij v Ameriko. V Ameriki so se lahko njegove sposobnosti povsem razvile, kajti v tej deželi napredka lahko napredujejo samo sposobni.

Njegovi izumi so ustvarili pogoje za mogočen razvoj elektrotehnike ter električne industrije. Brez njegovega dela bi se ne mogla tako naglo razviti močna radiofonija, če bi se sploh kdaj razvila. V vseh elektrarnah sveta stoji stroji, ki so Teslin izum. Brez Teslinega dela, bi ne mogli prenašati elektrike na velike razdalje. Brez daljnovodov si tudi ne moremo misliti elektrinih železnic ter brez njih električna energija izgubi sploh praktičen pomen. Teslinih izumov je nešteto, a nekaj izmed njih je največjih, kar jih je bilo kdaj v zgodovini.

Zato pa uživa Tesla v Ameriki ime največjega učenjaka in ga znajo še mnogo bolj čislati, kakor ga čislamo v njegovi domovini. V Ameriki so tudi objektivnejši kakor v Evropi, zato ne pripisujejo njegovim uspehom in izumov drugim, ki so ugradili sadove Teslinega dela in sposobnosti. Treba je naglasiti, da so v Ameriki celo objektivnejši kakor pri nas, kjer celo nekateri strokovnjaki prezirajo Teslino ime in pripisujejo njegove največje izume drugim izumiteljem. Tudi v tem se kaže tisti občutek manjvrednosti ter pomankanje samozavesti, da ne moremo verjeti v svojo sposobnost.

Baš Slovenci bi se lahko mnogo naučili od Teslinega primera; mi nismo znali nikdar dovolj ceniti svojih mož in narodne sposobnosti ter upravičenosti svoje udeležbe v mednarodni tekmi. Naš narod je dal svetu mnogo velikih mož, a mnogi so služili tujini kot tujci ter tajili svoje poreklo. Hrvati in Srbi so v tem pogledu zrejši, samozavestnejši. Zato tudi Tesla in Pupin nista nikdar zatajila svoje domovine, čeprav jima ni bila hvala. Nikole Tesle ne more prezreti niti nehalna domovina, saj nas tujina spominja na njegovo ime. Zato so tudi te dni v naši državi številne proslave 80letnice Teslinega rojstva. Mali narod proslavlja svojega velikega moža in v njegovi slavi ter delu postaja velik.

Krasen uspeh ljubljanskih malih harmonikarjev

V nedeljo so priredili dva koncerta v Savinjski dolini

Ljubljana, 28. maja. Po zadnjih treh nastopih malih harmonikarjev profesorja Pavla Rancigaja na francoskem večeru ter na prireditvah Jadranske straže in Rdečega križa, na katerih so pokazali, da so v polni meri vredni slovesa, ki ga uživajo, so se zadnje nedeljo z avtobusom odpeljali v majsko solčno naravo, v prelepo Savinjsko dolino. Popoldne ob treh so imeli koncert v Grajski vasi, ob 17. pa Na groblji v veliki dvorani Sadnikovega marofa, ki jo je dal na razpolago znani pisatelj g. Janko Kač.

Dasi so ljubljanski malčki doživeli pravo zmagovalno zmago ob svojem prvem nastopu v šentjurju ob Taboru in v Prekopu lanske leto, in se je bilo bati, da za ta dva koncerta ne bo zanimanja, je, savinjsko ljudstvo kar v trumah prihajalo ter je — za oba koncerta zmanjkalo vstopnic! O tem dogodku, ki je za del Savinjske doline pomenil praznik, je vredno razmišljati — a to tem bolj, ker je dokaj plača reklama obljubljala izbran spored. Harmonikarje so spremljali violinisti. Tako vse kaže, da si prof. Rancigaj resno prizadeva ustvariti močan mladinski godalni orkester, hkrati pa mestno mladino, ki je od naroda skoraj odtrgana, z narodom zblížati, da ga spozna, njegovo dušo, njegovo delo in tako

izpolni sebe za svoje bodoče kulturno poslanstvo.

Na vsakem koncertu so malčki izvajali 36 slovenskih, hrvaških in srbskih narodnih in umetnih pesni. Savinjski ljudje, ki so jim na obeh krajih priredili nepričakovano lep, vprav prisrčen sprejem, so potem sprejemajoče ubrane, do zadnje potankosti krasno izvajane pesmi, od vsega navdušenja kar zahrumeli. Razpoloženje je raslo od točke do točke in po dveh urah je kazalo, da se jim kar ne da posloviiti od malih mojstrov. Ne, tu ni šlo več samo za harmoniko, iz katere so otroci dali vse, kar ima v sebi ta instrument. V vsako pesem so se resno poglabili z voljo odraslega človeka in ustvarili tako pravo vzdušje velikega koncerta. Vse dobro Rancigajevo prizadevanje, dati otroku vsestransko glasbeno vzgojo, se je pokazalo v najboljši luči, zlasti pa pozneje na prostem, ko so malčkom bile harmonike pretežke in so zapeli, da je preko vrhov kar srebrno zvenelo.

Da sta bila oba koncerta res umetniško zasnovana in za delo primerno pisana, sta dokazala priznani mladi violinisti mojster Uroš Prevoršek, ki je na koncu koncerta Na groblji krasno zaigral Wienowskega koncert v D-molu, mala Teska Rynčeva, nenavadno talentirana učenka

Gustave le Rouge:

Ulica groze

Roman.

Peter je zadržel. To je bilo baš tistega dne, ko je bil Goodwin umorjen. Naenkrat mu je postalo vse jasno.

— Dajte mi ta sveženj, — je dejal razburjeno.

Spomnil se je, da je bilo 20. maja, ko so našli nesrečnega rudarja Joe mrtvega na njegovem motociklu. 20. maja, kakor je kazal sveženj po podatkih glavnega števca v tovarni, se je izgubilo 400 kubičnih metrov plina. Vsak umor je odgovarjal večji ali manjši izgubi plina. Peter se je tudi spomnil, da so bile vse žrtve zagonetnega morilca umorjene v temi, izvenzemski morda Goodwin.

Zaenkrat je vedel Peter dovolj. Ne da bi se še zmenil za uradnika, ki ga je debelo gledal, je odhitel iz planarje.

Kmalu je planil ves upehan v kabinet Gedeona Spardocka.

Mladi inženjer in milijarder sta se dolgo pogovarjala o nečem skrivnostnem.

In baš ko je Peter odhajal od milijarderja, je poslal Mary brzojavko.

Cez dve uri se je Peter odpeljal z vlakom v New Orleans, pred odhodom je pa vsem svojim znancem povedal, da se vrne šele čez več tednov.

Njegov odhod se je zdel vsem razumljiv, nihče ni videl v tem nič posebnega. Seveda so pa imeli ljudje dovolj gradiva, da so pletli najrazličnejše govorice in ugibanja v zvezi s Petrovim odhodom iz Eldorada.

Bogati Belgijec M. Maes se je pojavil v mestu takoj drugi dan po inženjerjem odhodu in s svojim čudnim početjem je obrnil nase pozornost vseh.

Kmalu je spripravljen ves Eldorado pokonci. Vedno nasmejan in vedno s polno listnico bankovcev se je zdel Maes največji zapravljivec in lahkoživec Eldorada. Prestano se je pritoževal, da je kuhinja v hotelu slaba in vedno je zahteval najboljša in najdražja vina. Vsak večer je igral in izgubljal z veliko lahkomiselnostjo. Otroci in berači so drveli za njim po ulicah, saj jim je dajal naravnost kraljevsko miloščino. Ljudje so se informirali o njem pri Gedeonu Spardocku iz zveštel, da je Maes večkratni milijonar, da je prišel v Eldorado kupi-

plešnega umetnika Golovina, je pa na obeh krajih zaplesala po tri plesne s tolikšno pogljobnostjo, da je ne le užgala, ampak preprosto ljudstvo, ki plesno umetnost je malo pozna, vprav spravila iz ravnotežja. A ko se je oglasila violina Prevorskega, je na obrazih vseh bilo brati krasno, globoko presenečenje. Oba umetnika, o, da, tudi mala Tosca, sta preprosto narodu dušo izvalila v vsej njeni veličini. Stara, v mestu žal tako pozabljena resnica, da je preprosti narod pravi nosilec in tvorec kulture, je dobila polno zadoščenje.

Kakor vselej, so se tudi zdaj med harmonikarji solisti izkazali zlasti brata Kosec in Andrejček Čekada, Baharjev Franček je stara gorenjska korenina, ki vse tovariše in poslušalce zmiraj potegne za seboj.

Za oba koncerta je bila gospa Hela Poljančeva imenitna posredovalka med izva-

ječimi malčki in poslušalci. V lepi, preprosti pesniški obliki je zdaj mirno zaokroženo, zdaj materinsko toplo ali malce šegavo in poredno seznanjala Savinjsčane s programom. Tako sta bila koncerta za namček deležna še lepe slovenske govorice. Dan ostane Savinjsčanom in malim ljubljanskim godcem za vselej v spominu. Prvi so pokazali živo zanimanje za boljšo, tvorno plat mesta, v svoji podeželski zapuščeni iskreno hvalili vsakemu, ki pride k njim in jim da malo notranjega solca, po popolnosti si prizadevajoče duše. Malčki bodo pa po tem doživljanju, z zavestjo, da jim je preprosti narod res hvalen, v sebi krepkeje rasli in delali zanj dalje zmiraj si prizadevajoči dati iz sebe najboljše.

Profesorju Rancigaju na tej njegovi težki poti vzgojitelja topel pozdrav!

Z lastno sestro je bil poročen

Pretresljiva tragedija ruskega zdravnika dr. Borisa Klenmana

V Leningradu se je odigrala te dni pretresljiva tragedija in njena žrtev je postal ugledni ruski znanstvenik in zdravnik. Njen vzrok tiči v onih dneh, ko je nad Rusijo divjala vihra vojne in revolucije ter razmetala ruske rodine po vsem svetu. Cez 20 let sta naključje in usoda združila v nekonski zvezi dva človeka, ki sta živela nekak skupaj kot bratec in sestra in šele zdaj je prišla ta strašna resnica na dan. Sledil je tragičen konec med bratom in sestro sklenjene zakonske zveze.

Pred letom dni se je seznanil 37letni ruski specialist za bolezni glave in znani kirurg prof. dr. Boris Klenman, šef velike klinike v Leningradu, z mlado študentko Ester Enzelovo. Profesor se je kmalu zaljubil v njo in vzela sta se. Pred dobrim tednom je pa profesor slučajno srečal svojega starega prijatelja, priletnega gospoda, ki je dobro poznal zdravnikovo starše in bil dolga leta prijatelj Klenmanove rodine. Bil je več let odsoten iz Leningrada, zdaj se je pa nepričakovano vrnil. Prišel je k dr. Klenmanu, ki mu je ves srečen predstavil svojo ženo, toda v naslednjem hipu je zvedel strašno vest in ta ga je spravila v grob.

Prijatelj Klenmanove rodine je namreč spoznal v profesorjevi ženi njegovo lastno sestro. Pripovedoval je, kako je med revolucijo pred 20 leti Klenmanova rodina pobegnila iz Leningrada. Oče je bil ustrelen, mati je pa kmalu od žalosti umrla. Njuno hčerko Ester so vzeli tuji ljudje in niso ji povedali, da je sirota. Dekletke je živelo v prepuščanju, da je pri svojih starših. Odrasla je in se seznanila s profesorjem Klenmanom.

Ko je dr. Klenman zvedel, da je poročen z lastno sestro, je odšel na kliniko in se zaklenil v svoj kabinet. Dva dni je ostal v njem in ko je tretjega dne osebo vdrlo v kabinet, so našli nesrečnega moža na divanu mrtvega. Na tleh je ležala injekcijska igla, na mizi pa stala stekleničica z močnim strupom.

O tragediji so morali obvestiti zdravniško ženo. To so storili zelo previdno, vendar se je pa nesrečnica tako razburila, da so jo morali zvezano odpeljati v bolnico, sicer bi si bila tudi ona končala življenje. Zdravniki jo morajo stražiti noč in dan. Nesrečna žena pa ve samo to, da je njen mož mrtve. Če bi ji povedali, kaj ga je pognoal v smrt, bi se ji gotovo omračil um.

16 letni morilec na električnem stolu

Trenton, ki je zaslovel po usmrtni ugrabitelj Lindberghovega sinčka postaja v Ameriki še znamenitejši, kajti na električni stol, na katerem je bil usmrten Hauptmann, posade v kratkem najmlajšega na smrt obsojenega zločinca 16-letnega Jakoba Ciemengo. Fant je lani 7. oktobra s svojimi pajdarem Georgom Hildebrandom umoril starega farmarja in perutinarja Hermann Eilersa. Zločin je bil premissen in Ciemengo je priznal, da je starca sam umoril. Zakon v državi New Jersey pa ne pozna razlike med polnoletnimi in mladoletnimi zločinci in tako sta bila Ciemengo in Hildebrand obsojena na smrt.

Minili so štirje meseci in ves čas so si za govorniki mladega morilca prizadevali razšiti ga. Ciemengo je bil najprej Hauptmannov sosed v ječi, te dni so ga pa premestili v celico smrti v Trentonu, kjer sedi zdaj sam med štirimi stenami in preživlja zadnje trenutke. Luč v celici gori noč in dan. Neštetih protestov in prošnje so bile zaman, kajti guverner Hoffmann, ki ima bridke izkušnje s svojo popustljivostjo pri Hauptmannu, je zdaj neizprosilen. Sicer je pa tudi apelacijsko sodišče potrdilo smrtno obsodbo in tako pojeda oba morilca na električni stol.

Otok kač

Blizu Korejskega otoka leži »sveti otok«, kamor ne more stopiti človeška noga. Na tem otoku namreč kar mrgoli strupenih kač vseh vrst. Kač je toliko, da človek ne more prestopiti, ne da bi bil v nevarnosti, da ga vsaj ena piči. Ko so Japonci zasedli Korejo, so hoteli postaviti na tem otoku velik morsk svetilnik in zato so napovedali strupenim kačam vojno, toda opravičili niso nič, kač niso mogli iztrebiti. Otok leži 8 milj od kitajske obale in 23 milj od Port Arturja. Prej je pripadal provinci Kwantung. Japonci so ga pa najeli na 99 let. Pred leti je poslala japonska vlada na ta otok znanega biologa Jumpe Sato, da bi proučil pogoje za zgraditev morsk svetilnika. Učenjak pa ni prišel niti pet metrov od obale, kajti ogromna množica kač mu je takoj zastavila pot.

Iz Maribora

Razbergerjeva-Skrbinškova. V torek zvečer je mariborsko Narodno gledališče poslednjič uprizorilo dramo »Direktor Čampac« v vlogi Zine je debutirala gđ. Majda Skrbinskova iz Ljubljane. Za gostovanje je vladalo precejšnje zanimanje, saj je obiskovalci predstavili mnogo občinstva. Skrbinskova je prikazala sicer dober odreklik, vendar pa se ji pozna začetniška nervoza, bila pa je izvrstna v tragičnem izjavi. Nju pri konferenci v drugem dejanju. Mariborska gledališka publika je upravi hvalje za gostovanje, ker se s tem prikazuje sposobnost in odlike domačih igralcev in igralj v istih vlogah. Priznati je treba, da si je prav s tem gostovanjem potrdila sloves gđ. Branka Razbergerjeva, ki je z Zino Sušnikovo podala dočela prepričljivo in ne pretiravajo, če trdimo, da je bila to ena njenih najboljših vlog. Še takih gostovanj si želimo, pa bo mo tem bolj znali ceniti svoje igralce, ki so letos vsi brez izjeme dali iz sebe najboljše in je njihova zastuga, da je letošnja gledališka sezona lepo uspela.

Mariborski obrtniki član zadruga MT. Te dni se je vršil pod predsedstvom mestnega župana g. dr. Juvana seestanek mariborskih obrtnikov in zadruga MT. Na tem sestanku so se tikvidirali vsi nepomembni spori in so obrtniki kordorativno vstopili v zadrugo Mariborski teden. Tako bo naša obrtniška sodelovala pri letošnji jubilejni

prireditvi MT, ki bo po uspehu bradavem, ne prekašal vse dosedanje prireditve.

— »Miki« je treba moža. Čistočrtni, ki so nedavno z delom tamonjega domačina »Miki« je treba moža splošno uga- jati, ponove svojo igro na binkošni ppe- delek ob 15. uri.

— Huda prometna nesreča. V bolnico so pripeljali težko ranjenega 15letnega delav- čevega sina Alojza Valcerja iz Studencev. Deček se je v temi zaletel s kolesom na Ptujski cesti v dvovprežni voz in oblezel s poškodovano hrbljenico, počeno lobanjo in poškodovanimi rokami nezavesten.

— Gnusen zločin je zagrešil 36letni po- ročni poljski delavec Rudolf K. od Sv. Kungote. Ljudje so ga zasuli, ko je one- čašal svojo 5letno ranjko in jo nevarno poškodoval ter celo okužil. Pohotneža so orožniki aretirali in ga zaprli.

— Iz strahu pred sodiščem v smrt? Za več dni pogrešajo 16letnega čevljarskega vajenca Ivana Martinčiča, ki se je pri čevljarskem mojstru Jakcu v Slovenski ulici učil obrti. Mladenič je dobil poziv, da se pred sodiščem zagovarja zaradi nekega prestopka. To ga je tako potrla, da je večkrat zatiral, da do dneva razprave ne bo več živ. Sumijo, da je Martinčič iz- vršil samomor.

— Falzifikat. Na živinskem sejmišču so izsledili dobro ponarejen 10dinarski novic. Falzifikat je zaplenila policija in ugotovi- la, da je zaplenila že več stitnih kovancov, ki izvirajo od iste ponarejevalske družbe.

Zvočni kino IDEAL

Danes premiera sijajne operete

„LJUBIMEC NA LOTRIJI“

Ljubzen, radost in veselje Pariza
Predstave ob 4., 7. in 9.15 zvečer.

Iz Trbovelj

— Za bolne žane Bratovske skladnice. Tukajšnji krajevni odbor Bratovske sklad- nice je na zadnji seji odobril kakor običaj- no tudi za letošnje leto večji znesek za zdraviljenje članov in njih svojcev v topi- cah in na svežem zraku. Doslej se je pri- javilo preko 160 bolnih in okrepitve zdravlja potrebnih članov in svojcev za zdravljenje v topicah in na svežem zraku, od katerih pa bodo seveda zbirali najpo- trebnejše, ker je pač premalo sredstev. Prav tako je krajevni odbor Bratovske skladnice odobril primeren znesek za leto- vanje bolnih delavskih otrok. Kakor druga leta, bodo letovale tudi letos v lepi in zdravi Poljski dolini nad Štefco Lo- ko, odkoder so se prejšnja leta otroci vli- no okrepitve vrnili. V toplice in na sveži zrak bodo člani in svoji postani že pri- hodnje tedne, dočim bo mladina šla na le- tovanje šele v juliju in avgustu, t. j. v času šolskih počitnic.

— Razdelitev moka. Uprava občine raz- glaša, da bo približno dni razdelila med rudarsko delavstvo 16.000 kg moka, ki je je poslala banška uprava. Pri razdelitvi moka pridejo v poštev vse one družine de- lavcev, ki imajo v mesecu aprilu t. l. manj bruto zaslužkov in sicer: oženjeni brez otrok manj od Din 800, oženjeni z enim ali dvema otrokoma manj od Din 1000, a tremi ali štirim otroci manj od Din 1200, oženjeni s petimi in več otroci manj od Din 1600. Običajni listki (nakazila) se do- be v obratni pisarni. Listke morajo prejemi- nikji moka lastnorodno podpisati in pri- nesti k razdelitvi. Moka se bo delila v rud- niškem skladišču poleg občinske javne ku- hinje in sicer: 28. maja za zapadno okrožje, 30. maja za vse ostale rudniške okraje, podjetje Dudič in cementarno. Vrečice za moko mo- ra prinesiti vsakdo s seboj. Kdor do vključ- no 30. t. m. po lastni krivdi ne pride po moko, izgubi pravico do nje.

Iz Rajhenburga

— Majniški izleti. V začetku maja je naj- kraj posetilo zlasti veliko učencev zagreb- skih srednjih in mešanskih šol. Izletniki prihajajo s prvimi jutranjimi vlaki, si ogled- dajo prelepo rajhenbursko okolico s trapi- stovskim samostanom, drugi se zopet pop- njo na hrib Sremič, odkoder je prav lep razgled na dolino reke Save in krško polje tja do Zagreba. Domov se vračajo običajno peš po desnem bregu Save do Krškega in od tam z vlakom v Zagreb.

tlaku ulice nagli koraki in iz teme se je prikazala silhueta prvemu do pičice po- dobnega strašila.

Tedaj je dozdevni Maes stopil iz svo- jeja skrivališča in krenil počas; naprej. Strah je razprostril roke, Maes je sto- nil isto, strah je opustil roke, Maes tudi, obenem se je na vedno bolj bližal svoje- mu nasprotniku, ki so mu šklepetali zobje pod masko, da se je kar slišalo.

Cez nekaj minut te strahotne nemo- igre je začel Maes stopati naprej hitreje. Drugo strašilo se je začelo počas; umi- kati. Umikalo se je proti vratom, vode- čim na vrt doktorja Slanga.

Kar se je začel oster žvižg, zažarele so električne luči in pojavilo se je dva- najst krepkih redarjev, ki so planili na strašilo ter brezobzirno strgali z njega plašč in masko.

In vsi so ostrmelj od presenečenja, ko so spoznali doktorja Slanga.

Tisti hip se je pojavil dozdevni Belgi- jec, ki je bil ta čas odločil svoj črni plašč in masko, prikazal se je nasmejan obraz inženieria Marceauxa.

— Uklenite dobro tega človeka! — je naročil redarjem. — In pazite zlasti na to, da nihče ne pride v to ulico do jutra, kajti v nji preži smrt.